

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katoli. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, kvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 233.

V Ljubljani, v soboto 10. oktobra 1896.

Letnik XXIV.

Ali smo druge vrste državljani?

Velič šuma je v liberalnem logu napravil pozdrav solnograškega namestnika grofa Thuna, s katerim je želel obilo vspeha zborovalcem na katoliškem shodu ter povdarjal zasluge krščanstva zlasti za solnograško deželo.

Zborovalce katoliškega shoda je ta pozdrav izredno razveselil, kajti do letos vlada ni pošiljala svojih zastopnikov na katoliške shode, razen — polieajev, in zborovalcev tudi v imenu vlade ni nikdo do letos pozdravljaj. To je katoličane bolelo, kajti vsako drugo zborovanje, če je še tako neznatnega pomena, ima vlada navado, da je pozdravlja po svojem zastopniku, želeč zborovalcem najboljšega vspeha. Zaradi tega so se na pristojnem mestu merodajni katoliški krogi pritožili nad tem preziranjem katoličanov in njih shodov in vspeh teh dogovorov je bil pozdrav solnograškega cesarskega namestnika katoliškemu shodu.

Kakor bi bil psu na rep stopil, tako je zacvililo vse liberalno in nemško nacionarno časopisje od dunajske židinke do zadnjega zakotnega liberalnega lista na Solnograškem, ko so zvedeli o pozdravu namestnika Thuna. In pela se je zopet glasneje pesem o „premoči klerikalizma“, o strahovih inkvizicije, o dobi mračnjastva, ki v Avstriji nastopa svojo vlado, sploh pogrevale so se vse liberalne fraze, katere so ob takih prilikah navadne.

To je bilo tudi mleko izpod krave za jetično liberalno stranko. Ta namreč gledajoč odprt grob pred seboj, kamor jo bodo brez godcev in jokancev bivši njeni lastni somišljeniki kmalu zagrebli, skuša pozornost občinstva odvrti od svoje bolezni in zato se oprijemlje za vsako bilko, katera bi ji služila v ta namen.

In zato je zopet boben zapel po vsem liberalnem časopisju, da liberalci ne morejo mirno gledati,

ako se zastopniki vlade družijo s črno internacijo, nalo, da treba v državnem zboru natančno zvedeti, ali je Badenijska vlada vedela, kaj je storil grof Thun na njen račun v Solnogradu.

Drzno so vihal liberalni poslanci svoje brke, ko je grof Kuenburg stavil v tem smislu interpelacijo, a bili so kakor s kropom politi, ko jim je grof Badeni povedal, da se je to zgodilo z njegovo vednostjo in njegovim dovoljenjem. Zahtevali so razpravo o odgovoru, a je bila odklonjena, sedaj bodo skušali to zadevo v svoje strankarske namene porabljeni pri bližnjih državnozborskih volitvah. Po našem mnenju je pa to orožje tako zarjavelo, da niti nobene muhe ne bodo ž njim ubili.

Katoliški poslanci so bili veseli Badenijsve izjave, po našem mnenju preveč veseli. To namreč je značilno za razmere v naši državi, da se katoličani moramo že prav posebno veseliti, ako vedno in ob vsaki priliki ne dobivamo od vlade bre, katerih smo že tako vajeni. Vlada po našem mnenju tega ni storila, ker bi jo prešinjal kdo ve kako katoliški duh, pač pa zna Badeni računati. On pozna razmere v državi in tudi vidi, kako se vzbujajo raznimi narodi katoliška zavest, on čuti, da so katoličani, ako se zavedajo, faktor, s katerim mora v prvi vrsti računati vsaka vlada. Rastoča zavednost katoliška in vsled tega njen rastoči pomen v državi, to je bil po našem mnenju vzrok, da se je vlada po tolikih letih spomnila, kdaj in kje da zborujejo avstrijski katoličani.

Zeleti bi bilo, da katoličani v tem oziru vedno napredujejo, ker potem si v državi pridobé tak vpliv, da se nikdo ne bo zmenil, kaj da čenča liberalen „čmok“ po svojih glasilih, ter bodo domači državniiki tako hujskanje tako mirno prenašali, kakor so to ob tej priliki storili italijanski, katerim so liberalci hoteli natveziti bajko, da je s tem v nevarnosti trodržavna zveza, ker se je katoliški shod, katerega

je pozdravil vladni zastopnik, izjavil za neodvisnost papežev.

Zavednost katoličanov, ki se kaže povsod in zlasti tudi v javnem življenju, je jedina pomoč, da katoličani v Avstriji v prihodnje več ne bomo državljeni druge vrste.

Državni zbor.

Dunaj, 9. oktobra.

Posl. dr. Kaizl vpraša ministerskega predsednika, kot voditelja notranjega ministerstva, ali bode vlada še pred novimi volitvami sklicala deželne zbore, da premené nekatere določbe deželnih volilnih redov v smislu nove volilne reforme z dne 14. junija t. l.

Prva točka dnevnega reda je prvo branje drž. proračuna.

Posl. dr. Menger izjavi v imenu nemške leve, da bode glasovala za to, da se proračun izroči odseku v presojo. Nadalje nasvetuje, da se osnuje poseben rezervni sklad za slučajne primanjkljaje. V investicijski sklad naj se vsprejemajo le večje svote za lokalne železnice, ne pa tudi za šole in uradna poslopja, kajti investicijski sklad se mora amortizovati. Če preostajajo prebitki, jih finančni minister ne sme porabljeni svojevoljno, temveč naj se porabijo v to, da se odplačuje državni dolg ali pa znižujejo davki. Govornik se strinja glede nagodbe z Ogersko, da obe državni polovici zalagata armado po razmerju svojih prispevkov k skupni potreščini, nikakor pa ni zadovoljen, da ima ogerska industrija večje olajšave. Vlada bi morala delati na to, da se tudi na Ogorskem vpelje zavarovanje delavcev proti nezgodam in boleznim, kajti ta bremena avstrijske industrije so večkrat večja, ko vsi direktni davki. Glede banke pa vlada ni dovolj varovala avstrijske koristi, kajti večji del kapitala je v avstrijskih rokah. Po novi pogodbi glede banke bode v

LISTEK.

Razmotrivanja mračnjakova.

Zašel je!

Dragi bralec! Na potu si in mudi se ti. Velič je odvisno od tega, da prideš pravočasno do cilja. Noč že razpenja svoja krila, ko zapaziš, da si zgrešil pravo pot, da si zašel. Prijetno ti baš ni pri sreč.

„Bože mili, kud sam zašo?
Noč me stigla u tudjini,
Ne znam puta, ne znam staze,
Svuda goli kamen gaze
Trudne noge po pustini“,

tako slika presunljivo Preradović položaj tacega nesrečnega.

Kdo vendar je ta nesrečnej?

Ako bi verovali liberalcem brez razlike narodnosti, nahaja se v tem položaju naš ministerski predsednik.

Prav se mu godi, zakaj pa zagovarja tako rekoč katoliške shode. Mar ne vé, da liberalci teh shodov ne marajo? Koliko gorja so že povzročili ti shodi liberalcem!

In vendar! O Badeni, Badeni, čuj, kako sedaj šumi po vesoljnem liberalnem časnikarskem listju! Vse se boji klerikalnega režima. Tudi našemu „Slo-

venskemu Narodu“ zlezel je strah pred klerikalnim režimom v liberalne kosti.

Meni se dozdeva, kakor da bi se dandanes strah pred klerikalnim režimom vse premalo še cepil v srca mladega naraščaja.

Kaj pa bo, če se mlademu naraščaju tak režim ne bo več zdel strašen? Potem bodo samo še stari, privilegovani liberalci pravi čuti imeli za narodovo srečo.

Torej bi ne bilo čisto slabo, ko bi se v latinske ali grške vaje sprejeli tudi n. pr. taki-le vzgledi:

Sokrat sreča na cesti čvrstega mladeniča. Bil je Alkibiad. Da bi mladenič ne mogel mimo, dene slavní učenik palico čez cesto ter upraša mladeniča: Ako hočeš kupiti otrob, kje jih dobiš? Alkibiad: Na trgu. Sokrat: Ako pa hočeš pravih liberalnih, vse osrečujočih nazorov? Alk.: Sel bom tudi na Kongresni trg, ker tam izhaja „Slov. Narod“. Sokr.: Kaj nas ta uči? Alk.: Da je klerikalni režim najhujši za ljudstvo. Sokr.: To je zlat nauk, zapomni si ga, mladenič.

To bi našo mladino učilo pokorščine do voditeljev, katere pomanjkanje se čuti ravno sedaj, pri otvoritvi „Narodnega doma“ tako zelo.

Vsi poskusi v „Slov. Narodu“, da bi se podvrgli puntarji, bili so zaman.

Sijajni ples se bode vršil, in nekaj izvoljenih bođe plesalo za narod.

Ljudstvo pa naj se naslaja pri koncertu vojaške godbe in naj si zraven misli tiste pesmi, katere bi imela peti narodna pevska društva, ki so se pa potisnila na stran in katerim se je sodelovanje onemogočilo.

Ostali Slovani pa naj si vzamejo za vzgled slavnostno otvoritev našega „Narodnega doma“, da da bodo vedeli, kako otvarjati zgradbe, katere je sozidal — vesoljni narod!

Položaj v Južni Afriki.

(Pismo P. Emanuel Drevenšek-a.)

Mariannhill, 7. sept. 1896.

Kakor iz raznih poročil v „Slovenec“ o Južni Afriki berem, je razvidno, da ste napačno poučeni o tej deželi. Kako bi tudi, ker le popačena poročila „kramarskih“ Angležev v roke dobite? Danes vam hočem nekaj resnice povedati.

Najpoprej bodi omenjeno, da Transvaal ni angleško posestvo, ampak Transvaal in Oranje skupaj se danes imenuje Južnoafriška republika. Južnoafriška republika je večja ko Francoska, prebivalcev bode pa le kakih 5 milijonov imela; med temi je blizo

prihodnje Avstrija še na slabšem. Na vsak način mora Ogerska prevzeti večjo kvoto z ozirom na gospodarski razvoj.

Posl. dr. Ebenhoch izjavi v imenu katol. ljudske stranke, da mora še sedanji državni zbor rešiti proračun. S tem pa ni rečeno, da se stranka strinja z vsemi točkami proračuna, najmanj pa s pokritjem investicijskih stroškov. Investicije se morajo same splačevati, na noben način pa se ne smejo zvišati sedanji ali pa vpeljati novi davki.

Posl. Barvinski hvali jasnost proračuna ter želi, da bi se povzdignil izvoz avstrijskih izdelkov v balkanske dežele; priporoča kmetijske zadruge in posojilnice ter cenejše zavarovanje.

Posl. Szczepanowski z veseljem pozdravlja, da je v proračunu 16 milijonov za zmanjšanje drž. dolga in da se bode okoli 40 milijonov preostankov porabilo v ta namen. Dasi se preračunava za investicijski odsek 25 milijonov, vendar se bode moglo še več dolga odpisati. Nove investicije in odpis dolga, to je prava finančna politika, pravi govornik. Konečno naglašja, da bi se mirnim potom dognala pogodba z Ogersko.

S tem je bilo končano prvo branje proračuna, ki se je izročilo odseku v presojo.

Posl. Koblar in tovariši interpelirajo finančnega ministra zaradi postopanja finančnega ravnanjstva v Ljubljani pri imenovanju uradnikov.

Konečno se je pričela generalna debata o domovinskem zakonu; proti je govoril posl. Svoboda, za predlogo posl. Adamek.

Konec seje ob 1/4. uri; prihodnja seja v ponedeljek.

Ratio Mac Nevinensis.

V Celovcu, dne 9. okt.

V.

„Wie er sich räuspert und wie er spuckt,
Hat er ihm glücklich abgeguckt...“
„Faust“.

Cim bolj premotrivamo uradno delovanje gosp. barona Mac Nevina, tem bolj se uverjamo, da je v njegovi neprijaznosti napram nam Slovincem nevaren in pogubonosni zistem. Zistematično prepoveduje nam zborovanja, zistematično pesti nam naše vrle slovenske župane radi slovenskega uradovanja po posamičnih občinah, zistematično je njegovo nasprotovanje slovenski šoli in zistematični so njegovi „slavni čini“ ob občinskih, deželno- in državnozbornih volitvah. Mržnja do slovenskih podanikov njegovega okraja rodila in vzgojila je ta zistem, mržnja do nas rodila je v slovenskem narodu protimržnjo in nezaupanje do pravičnosti in objektivnosti c. kr. okrajnega glavarstva celovškega. Abotna je germanizatorična manija gosp. Mac Nevina, toda nevarna je tem bolj, ker je zistematična. Sila rodi protisilo, in naroden samomor bi bil, ako bi napram takemu nasilstvu roke držali križem in mu ne stavili nasproti najodločnejšega odpora.

Gosp. baron Mac Nevin je previden človek, ki ne skrbi samo za sedanost, ampak tudi za bodočnost, za ta slučaj namreč, ako bi kakega lepega je-

senskega ali pomladnega jutra njega samega utegnili vzeti kaka — prijazna slana. S proroškim očesom vidi, da bi v tem slučaju najbrž tudi njegov „zistem“ poromal med staro železje v orožnico njegovih škotskih pradedov. Kot skrbni paterfamilias skrbi tedaj pravočasno za uradniški zarod, kateremu bi mirnim srcem zapustil dragocen zaklad svojega „zistema“, v svesti si, da potem vsaj njegovi uradni nasledniki dosežejo to, česar nemila usoda njemu samemu ni privoščila — t. j. da se srečno dovrši „kulturno“ delo popolnega pomemčenja na Koroškem! Zato pa treba, da se uradniško oboje pri c. kr. okr. glavarstvu nasrka pravega „Corpsgeist-a“, ki naj bi še v bodočih dneh hvalil svojega mojstra!

Kar smo trdili, hočemo z dokazom podpreti.

So ljudje na svetu, ki imajo tako naravo ali potrebo, da vse, kar jim teži srce, vsakemu natvežejo na vrat, kdor jih hoče poslušati. — Γλωσσα σωφροσύνη: προτρέχει, dejal je o takih klepetuljah že stari modrijan. Posebno nerodno pa je, ako je tej slabosti podvržen uradnik one branže, v kateri se od uradnega oboja v prvi vrsti zahteva previdnosti v govorici in obnašanju.

To naj bi si vzlasti zapomnil neki g. dr. H. B. v c. kr. okrajnem glavarstvu celovškem, kateri si je v svojo večerno zabavo izbral nehvaležno nalogo, po krčmah in kavarnah raznim krojaškim, črevljarskim in drugim mojstrom v pripovedovalnih in poučnih kurzijah — menda gratis — prodajati in propagirati svoje prusonemške nazore. Pa to bi še ne bilo baš najhujše; še prav hvaležni bi mu morali biti, ako bi svoje poslušalce pregovoril, da bi se vsi in z njimi vred celi nasprotni tabor preselil v obljubljeno deželo — Prusijo. Bolj kočljivo pa je, ako omenjeni gospod na javnih prostorih s čudovito predrzno odkritosrčnostjo in z naglasom zatrjuje, da se slovenščine — katero že precej dobro govori — samo iz tega namena uči, da bode svojedobno zamogel s Slovenci ravno tako ravnati, kakor njegov mojster in idejal, baron Mac Nevin.

Po naše se to pravi, da gospod — kateri niti koroški domačin ni — v svojem bodočem poslovanju kot politični uradnik na Koroškem zloglasni in toliko kleti zistem zatiravanja, zistem hujskanja in ščuvanja od zgoraj misli tirati v prihodnjih dneh, dokler ne odklenka zadnjemu koroškemu Slovincu. Potemtakem imamo, ako se kedaj starega paše iznebimo, v njegovih učencih-naslednikih pričakovati tem strastnejših in nevarnejših nasprotnikov, čim mlajši in čilejši so le-ti. In te naj si vzgojimo s svojim denarjem? Na lastnih prsih naj si vzredimo sikajočo gadjo zalego, ki nam bo pozneje stregla po življenju? To ne sme in ne more biti! Toliškega zatajevanja lastnih koristi se ne more od nobenega naroda ni zahtevati, ni pričakovati. Narod, kateri bi na tako krute nakane ne reagiral, je izgubljen, — izgubljen po lastni nebriznosti in malomarnosti. Vsako nasilstvo mora konečno prenehati; tudi Mac

Nevinovemu gospodarstvu bo odbila ura. Toda z njim položiti v grob se mora tudi njegov zistem.

Ljudje, kateri bi ga radi nadaljevali, prišli so prepozno; probujajoči se narod zahteva pravično in nepristransko uradovanje in se bo glumaških uradnikov z dostojno odločnostjo vedel in znal braniti. — Tako ne pridemo do narodnega miru!

Toliko na znanje in ravnanje vsem tistim, katere stvar zadeva!

—r—

Madžari v hrvatskem Primorju.

VI.

Znano je, da je gouverner reški grof Ljudevit Batthyany radi nerednosti pri skladiščih v pristanišču odstopil. Gouverner ni bil namreč zadovoljen, da ogerska vlada podpira skladiščno društvo ter od njega bere ves dobiček, mesto da se s tem okoristijo zasebniki, seveda Rečani. S tem ravnanjem se je ogerska vlada Rečanom zamerila, pa je zategadel gledala, da sklone vsaj gouvernerja, da ostane na svojem mestu. To nalogo je poverila ogerska vlada reškemu županu Ciotti, ki je tudi zares odšel v tem poslu k grofu Batthyanyju v Illervar. Ali župan ni vspel, kajti dosedanji gouverner ni pristal na pogodbe vlade, in tako je ostala stolica gouvernerska prazna. Ogerski vladi ta dogodek ni po volji, kajti gouverner Batthyany je pokazal s svojim ravnanjem neko samostalnost v delokrogu svojem, česar ogerska vlada ne gleda rada, saj je njena glavna naloga, da v državi vse centralizira in potem tudi mažarizira, kjer še to ni izvedeno.

Ogerska vlada se boji vsake autonomije. Znano je le preveč, kaj je že vse podvzela, da okrni hrvatsko autonomijo, katero vsaki dan manje ceni, kakor da ni po postavi zagotovljena kraljevini Hrvatski. Reško avtonomijo je do zdaj navidezno spoštovala iz političnih razlogov; zdaj pa se čuti že tudi na Reki tako jaka, da misli že tudi tukaj po svojej volji gospodariti. Mažari že sploh mislijo, da je Reka mažarsko mesto, in zahtevajo, da se tamkaj vlada kakor drugod po Ogerskem. Tako je zahteval v ogerskem saboru poslanec Pazmándy, naj se skreči avtonomija reška in naj bode gouverner reški jednak vsakemu ogerskemu velikemu županu, kateremu more minister po svojej volji zapovedati. Sam minister predsednik je odobril te nazore poslanca Pazmándyja glede reškega gouvernerja, vendar pa je omenil, da je treba v tej zadevi oprezno ravnati. Ta izjava ministra predsednika ne pomeni za Reko nič dobrega, in ni se zastonj vzdignil proti tem nazorom reški najupljivnejši list „Bilanza“, ki z vso odločnostjo brani samostalni položaj Reke. Ogerski listi pa so se temu odgovoru rogali s tem, da bode za bodočega reškega gouvernerja imenovan grof Palfy-Daun, dosedanji veliki župan mošonske županije, ki je poznat na daleč kot pravi kavalir, ter bode mogel tudi na Reki s svojim sijajem in bogatstvom mnogo vplivati na tamošnje prebivalce. Ta odgovor je Rečane kar poparil, kajti nadjali so se, da jih bodo branili njihovi dosedanji zavezniki; zdaj jim obetajo pa le bogatega gouvernerja brez garancije njihove dosedanje avtonomije.

300.000 Holandcev ali „Boers“ (reci: Bur) kakor jih navadno vsak človek v Afriki imenuje, in oni so jedini lastniki cele republike, ne pa Angleži. Angleži so le hoteli zlato mesto Johannesburg zgrabiti, toda ni se jim posrečilo, kakor vam je že znano. Temu je jedino framasonska nevoščljivost kriva, kakor je sedaj razvidno. Rhodes, na političnem polju kot prvi minister Cape-Colony-je, ni mogel sicer veliko storiti za svoje pohlepne nakane, temveč pa kot zasebnik, ker je najbogatejši mož cele Afrike in ker je predsednik Chartered-Company-je, katera je v vseh smerih jednaka z „East-Indian-Company“ (Ostindische Compagnie) v Aziji. To društvo, katero iz treh glay in nekaj čez 500 vojakov (recte: razbojnikov) obstoji, si je ogromni del Južne Afrike osvojilo, tako da je „Rhodesia“ večja, kakor pa Avstrija, Nemčija in Francoska skupaj. Toda Rhodes še nima dovolj. Hotel se je polastiti Transvaala, kjer so najbogatejši zlati rudniki na celem svetu in v ta namen se je združil s podjetnim Jamesonom, kateri se je že 20 let po Južni Afriki klatil in tako rekoč vsako luknjo pozna. Stiri mesece so se na te spletke pripravljali; Jameson je sodrgo zbiral in tako imenovane „store“ iz Bečuane proti Transvaalu zidal. Beseda „store“ pomeni prodajalnico, toda Jamesovi „store“ so le bile zaloge za njegove vojake. Dogovorili so se, da napadejo

Johannesburg 29. decembra pr. l. Vsi Angleži v Johannesburgu so dobro vedeli o zaroti in na tistem so se začeli oboroževati, česar zaspani Buri niti zapazili niso.

Toda v zadnjem trenutku so se framasoni zavoljo neke malenkosti skregali in 26. dec. brzojavi Rhodes Jamesonu, naj ostane v taboru (Rhodes je bil v Capetown [Kapstadt], Jameson pa v Bečuani, več ko 3000 kilometrov od Capetownu). Jeden cel predpoludan sta se Rhodes in Jameson na brzojavo kregala; ker je pa Jameson na vsak način hotel Johannesburg vzeti, pošlje zadnjič grd brzojav v Capetown, kateri se glasi: „Star lisjak! Piši me v uhi, jaz grem.“

Na to je razdril brzojav in svojim četam zapovedal, da zajahajo konje. Med surovo sodrgo je bilo zelo veliko lordov iz Angleške, in zakaj neki? Da bi si dobili — neveste! Celemu svetu je znano, da so angleške krasotice nekam — „prismuknjene“, zategadelj niso zadovoljne z navadnim ženinom, kateri le zmirom doma za pečjo čepi, ampak kateri je nekaj na svetu poskusil. Jamesonov napad je bila zategadelj najlepša prilika za fine lorde, da se s častjo v domovino vrnejo, kjer se bodo za nje najbogatejše neveste kar pulile, češ: to je junak, ker se je z divjaki v Afriki tepel!

Ko so Jameson-ove čete transvaalsko mejo pre-

koračile, so jih Buri najprej debelo gledali; ko so pa videli, da se gre za njihovo, z obilno krvjo pridobljeno domovino, niso nobenega strahu poznali, in vsak je planil po Angležih, kjer je le mogel; tako so veliko vojakov mej potjo zgubili. Ko so jim pa dobro oboroženi Buri pred Johannesburgom v neki soteski pot zaprli in jih od vseh strani obkolili, jim ni drugega kazalo, kakor da se udajo, ker tudi od Johannesburga nobene pomoči niso pričakovali. Angleži v Johannesburgu so bili za vstajo pripravljeni in v trenutku, ko bi se Jameson pred mestom prikazal, bi oni malo številce Burov postreljali in v 5tih minutah bi se mesta polastili. Toda ko je Rhodes sramoten brzojav Jamesonov vsprejel, se je takoj maščeval. Brzojavil je namreč Angležem v Johannesburg: „Dne 29. decembra ne bode koncerta, ker se pevovalja noče mojih naročil držati. Ako pa bi na lastno roko koncert priredil, ne vdeležite se ga. — Abirodondon.“ (Pod tem imenom je bil Rhodes framasonom v Johannesburgu pred pol letom znan, kako ime pa zdaj ima, seveda ne morem vedeti). Po tem brzojavu je med Angleži nastal razpor, dve tretjini ste bili za Rhodesa, ena tretjina, med njimi največji bogataši, pa za Jameson-a.

Zdaj lahko razumete poročilo, da je večina prebivalcev v Johannesburgu orožje odložilo. — Jame-

Is vsega se vidi, da se Mažarom mudi konsolidirati državo po njihovih nazorih. Zatega del hočejo tudi na Reki pridobiti neko premoč, katere do zdaj niso imeli, nego so jo morali deliti z italijansko stranko. Vladohlepnost mažarska pa ne trpi sraven sebe nobenega. Dokler so talijansko stranko potrebovali, laskali so se ji neprenehoma; zdaj pa mislijo, da to ni več potrebno in da raison mažarske države zahteva, da ona sama zapoveda na Reki, a ob enem tudi na jadranskem morju, kakor se oni naobražujejo. Hrvatsko mislijo da imajo že v svojej posesti, in zdaj treba še Reko tesneje zjediniti z materjo zemljo, da bode Mažarska jaka, ako se zgodi v Evropi kak prevrat. Rečani pa so se na ta način pošteno opeharili. Oni hočejo biti v ogerski državi neki tretji faktor s svojo autonomijo, in le ta se jim je začela kršiti. Le v zvezi s Hrvatsko bi si bila mogla Reka svoj položaj ohraniti. Ali o kakem sporazumu s Hrvati niso hoteli Rečani nič slišati, pač pa so družili z Mažari proti njim. In vendar bi bilo čisto naravno, da se je Reka borila s Hrvatsko za autonomijo. Obe v zvezi bi se mogli lažje vzdržati v tej borbi proti jačemu, nego vsaka zase.

Sploh pa more biti sedanji položaj Reke nasproti Ogerski resen opomin, da se oklene čvršče Hrvatske, da njena poslanca dohajata zopet na hrvatski sabor, kjer se reški autonomiji ne bode nobeden protivil, pač pa po mogočnosti podpiral napredek mesta v vsakem pogledu.

Znamo, da do tega še ne pride kmalu; ali trdimo odločno, da Reki ni rešitve razun v sporazumljenju s Hrvatsko, katere del je Reka bila od nekdanj, je še zdaj in mora tudi ostati v kljub vsemu spletkarstvu mažarskih državnikov in samih Rečanov, ki so se oklenili svojega nenaravnega zaveznika radi časnega dobička, za kateri zahteva že zdaj obilne obresti.

Kaka krivica se godi hrvatskim podvzetnikom v Primorju, je najboljši dokaz tole: Neko društvo je hotelo na Sušaku osnovati veliko tvornico za umetni gnoj. Zemljišča za tovarno in tudi za cesto do morja so bila že kupljena; kar pride od ogerskega ministerstva odgovor, da se ne more dovoliti nova cesta od tovarne do morja. Razloga za to prepoved pa minister ni navedel v svojem dopisu. Vprašanje je, ima li minister pravico na hrvatskem zemljišču zabraniti cesto sezidati. Mi mislimo, da ne. Podvzetniki se bodo menda potožili radi tega pri hrvatski vladi, ki je dolžna braniti koristi hrvatskih državljanov proti takemu ravnanju zajedniške vlade. To je ono od naših mažaronov toliko hvaljeno sporazumljenje in bratimstvo med Hrvati in Mažari.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. oktobra.

Predčasno razpuščenje državnega zbora in deželnozbornsko zasedanje. Kakor znano, nameravajo se porabiti bližnje božične počitnice v to, da se skličejo deželni zbori v kratko zasedanje. To bi ne bilo na zadnje nič čudnega, kajti

son-a in njegove vojske bi bili Buri brez usmiljenja pomorili, ako se nebi bili bali nasledkov; smrt toliko lordov bi celo Angleško na noge spravila, in akoravno se Buri Angležev nikakor ne bojijo, bi jim vendar angleško hujskanje veliko škodovalo, ker do zdaj še „Južno-afrikanska republika“ nima nobenega priznanja od evropskih velemočij. Buri so takoj v Capetown angleškemu guvernerju brzojavili, da so vlovili Jameson-a in druge lorde. Guverner se nato z najhitrejšim strojem v Johannesburg poda (daljava med Capetown in Johannesburgom je primeroma enaka z ono od Trsta do Hamburga).

Prezvišeni lord je pri „neotesanih kmetih“ za milost prosil. Buri so spustili Jameson-a in lorde in Angleži ne bodo nikdar povedali, koliko milijonov so morali za ta „špas“ plačati. Da bi se angleška vlada, katera je bila o celi zaroti dobila podučena, akoravno ne bode tega priznala, pred svetom oprala, je poklicala Jameson-a pred sodišče, kjer je bil, kakor znano, mesca julija za nekaj mesecev obsojen, toda gotovo je, da ga čez leto zopet v Južni Afriki vidimo, kjer bode z nova začel svoje delo; angleška vlada se ne bode moza znebila, kateri bi bil svojo odločnostjo skoraj večji kos zemlje za lačne Angleže pridobil kakor je Britanija sama.

(Dalje sledi.)

to je vsakoletna navada. Letos pa ima baje biti drugače, kakor poročata poljska dnevnik „Przegłond“ in „Słowo Polskie“. Ta dva lista sta namreč pred kratkim objavila senzančno vest, da vlada v najkrajšem času razpusti državni zbor, takoj skliče deželne zbornice in pripravi vse potrebno, da se v prvi polovici meseca decembra že snide novi državni zbor. Grof Badeni da ima že v rokah dotično cesarjevo pooblastilo. Temu seveda ne moremo pripisovati nikake posebne važnosti, akoravno so poljski listi največkrat tisti, ki prvi zvedo najnovejše in najvažnejše novice. Nasproti temu moramo pa navesti besede ministerskega predsednika v včerajšnji seji klubovih načelnikov. Grof Badeni je odgovoril na vprašanje, koliko je resnice na vesti, ki kroži glede razpuščenja državnega zbora, da vlada sploh ne misli pred koncem leta razpustiti zbornice, ker ničesar bolj ne želi, kakor da se reši proračun. Za slučaj pa, ko bi rešitev proračuna nikakor ne bila mogoča, pa vlada še ne ve, kaj bi ji kazalo ukreniti. — Ti dve poročili sta si toraj vsekako nasprotni in nam toraj ne podajata nikake jasnosti.

Budgetni odsek se je posvetoval predvčeraj zvečer o vladni predlogi gledé preosnove uradniških plač. Poročevalec dr. Beer je formalno predlagal, naj se ta zakon uveljavi s 1. julijem 1897, ter je mnenja, naj se pokritje za prvo polovico leta odzame blagajničnim preostankom. Grof Palfy izjavlja, da je v zadnji seji samo vsled tega stavil predlog, naj se odloži to vprašanje na poznejši čas, ker ni našel pravih sredstev v pokritje večjih troškov. Ker se je pa za začetek našel drug vir dohodkov, nima govornik nič proti temu, da pride zakon takoj v razpravo. Poslanec dr. Fuchs izjavlja v ime svojega kluba, da ne glasuje za poročevalčev predlog, predno ni odprt stalen vir dohodkov in dokler vlada ne predloži novele gledé pristojbinskih olajšav za kmečka posestva. Poslanca Romančuk in dr. Bareuther se strinjata s predlogom. Finančni minister ugovarja predlogu dr. Beera, ker ni možno pokriti skoro na 11½ milijona narasle potrebščine iz blagajničnih preostankov in ker je vsekako potrebno, da se v prvi vrsti zagotovi stalni viri dohodkov. Poslednje tem bolj, ker bo takoj treba misliti na preosnovo kongrue in na povišanje častniških plač. Vlada mora toraj vsekako ugovarjati temu predlogu. Pokritje je zagotoviti s povišanjem davka na žganje in pivo. Jednakega mnenja sta bila poslanca Kaizl in Pientak, ki je predlagal, naj se zakon uveljavi s 1. januarjem 1898, za dr. Beerov predlog pa je še govoril dr. Rutovski, ki je naglašal, da se do konca 1897 že rešijo predloge o povišanju davkov in so torej viri dobljeni. Po konečnem priporočilu dr. Beera je bil njegov predlog vsprejet s 16 proti 7 glasovom. Izjava finančnega ministra se je ovekovečila v zapisniku.

Imunitetni odsek se je posvetoval včeraj o nujnem predlogu posl. dr. Pacaka gledé dolžnosti pričevanja državnoborskega poslanca. Navzoči pravosodni minister grof Gleispach je zagovarjal razsodbo najvišjega sodnega dvora in naznanil odseku tri točke, na podlagi katerih bi se morala sestaviti novela k dotičnemu zakonu, in sicer: 1. poslanca sme sodišče zaslišati o vsebini njegovega govora le tedaj, ako sam dovoli; 2. ako sam ne dovoli v pričevanje, le vsled dovoljenja zbornice; 3. v zadevah, ki se tičejo razžaljenja časti, obrekovanja in zakonske nezvestobe, tudi brez dovoljenja zbornice. O tem predlogu se je vnela dolga, zelo burna debata. Nekaj odsekovih članov je bilo zato, da se vsprejmeta 1. in 2. točka z nekaterimi spremembami, večina se je pa izjavila za načelo, da sme sodišče siliti poslanca k pričevanju le vsled dovoljenja zbornice. Na predlog posl. Abrahamovica se je na to izvolil pododsek treh članov, kateri je dobil nalog, sestaviti natančne predloge in poročati o njih v prihodnji seji. V pododsek so bili izvoljeni posl. dr. Ferjančič, Funke in Abrahamoviz.

Ogerska nacionalna stranka in bodoče volitve. Čas, ki je odmerjen na Ogorskem za volilno borbo, je zelo kratek, kajti 28. t. m. se že prične volitve in mora biti do tedaj že vse v najlepšem redu. V to svrhu so jele razne stranke že stopati v volitveni boj. Prvo, kar se v takem slučaju zgodi, je volilni oklic, ali bolje rečeno neke limanice, na katere se love volilci. V oklicu se navajajo vse najboljše stvari. Tak oklic je izdala te dni tudi ogerska nacionalna stranka, velika sovražnica katoliške ljudske stranke, a si tudi s sedanjem vladno stranko nič kaj nista prijazni. V oklicu se v prvi vrsti govori o razmerju mej Avstrijo in

Ogersko, katera mora postati popolno samostojna, kvotno vprašanje se mora rešiti ugodno za Oggersko. Govori se dalje zelo mnogo o potrebah kmečkega in obrtnega stanu. Udriha se na vse možne načine po vladi, ki ne kaže nikakega pravega domoljubja marveč se le izgovarja in izogiba vsakemu naravnostnemu odgovoru. Konečno omenja oklic tudi cerkvenopolitičnih zakonov, katerim stranka ne pripisuje posebne važnosti ter toraj s tem pripozna, da ni prav nič drugačna, kakor njena tostranska sestrice nemškonacionalna stranka.

Rusko-francoska zveza. Za časa bivanja ruskega carja na francoskih tleh se pečajo skoro vsi časniki z rusko francosko zvezo, akoravno se o tej naravnost ni črhnilo še pri nobeni priliki. Francoski listi brez izjeme trdijo, da je zveza gotova in tudi objavljena. To sklepajo iz onega dela carjevega govora, v katerem izjavlja, da je prišel obiskat in pozdravit francoski narod, s katerim ga vežejo dragocene vezi. Dnevnik „Jour“ trdi in zagotavlja kar naravnost obstoj zveze mej tema dvema državama, ko piše: „Francosko-ruska zveza obstoji. Malo nas briga, kako slove dobesedno sklenjena pogodba. — Glavna stvar je in ostane, da je narod prepričan o nemožnosti kakršnih koli dvomov o bodočnosti. Car je to javno naznanil.“ — Podobno se izražajo tudi ostali listi. — Nemškim časopisom pa ne ugaja tako pisarenje in skušajo vsi ti stvari dati drugačno lice. Berolinski listi tolažijo svoje bralce s tem, da je vse, kar se je dosedaj spazilo mej carjem in francoskimi državniki, le goli znak uljudnosti in da nima nadalje nikakega važnega pomena. Ostali listi pa, mej njimi „Köln. Zeitg.“, pa nočejo tako naravnost odrehati carjevemu obisku vsake važnosti, vendar pa tolmačijo zvezo le za slučaj nevarnosti. V tem se pa zelo motijo, kajti prebivalstvo, ki je svojedobno tako gorelo za svobodno republiko, se je tako rekoč z dušo in telesom udalo neomejnemu vladarju in torej sklenjena zveza ne more imeti veljave v jednom slučaju, v drugem, morda nujnejšem pa ne.

Dogodki v Turčiji. Berolinski listi objavljajo neki pogovor sultanovega specialnega odposlanika generala Grumbekow - paše s sotrudnikom nekega berolinskega lista. Ta turški dostojanstvenik naravnost priznava, da je rabila turška vlada povodom zadnjega klanja v Carigradu veliko število mož-nevojakov, ki so bili oboroženi s koli in drugim tem podobnim orodjem. Te bojivnike je pozvala vlada k miru še le jeden dan po nečloveškem klanju, ko je bila vstaja že v polnem tiru. Ta korak je storil sultanov strah pred smrtjo na nasvet Izzet-beya, ki ima pri sultanu zelo velik vpliv. Sultanov poslanik izjavlja nadalje, da so samo finančne razmere vzrok, da turška vlada toliko časa čaka s preosnovami. Konečno omenja Grumbekow - paša angleške zahteve, naj se odstavi sedanji sultan, ter pravi, da bi bil ta korak povod novim, še večjim klanjem. Sultana smejo odstaviti samo Seickh-ul-islam, vojni minister in veliki vezir, vsled česar je lahko umljivo, da se tako strogo nadzorujejo ti trije možje. Gledé Mladoturkov izjavi govornik, da po njegovem mnenju niso nevarni. V tem poslednjem slučaju se morda mož zelo moti, kajti nihče še ne pozna njihovih tajnih zvez in nakan.

Razgled po slovanskem svetu.

Zraven gmotne zgube še narodna sramota.

Iz Zagreba, 30. septembra.

Nedavno sem omenil, koliko se troši za potovanja v Budimpešto na mažarsko milenijsko razstavo, mesto da se pomaga po elementarnih nesrečah zatrtemu narodu. Koliko tisočakov se je potrošilo samo zato, da se zadovolji želji mažarske vlade, da bode čim več obiskovalcev na omenjeni razstavi, in pa tudi želji hrvatske vlade in njenih glavnih zastopnikov velikih županov, da obišče čim več Hrvatov to razstavo iz političnih razlogov. Današnji vladni zistem na Hrvatskem dela z vso silo, da pokaže Mažarom prijaznost prebivalstva Hrvatske za mažarsko državno idejo, ter da se po mogočnosti izbriše iz spomina oni neugodni dogodek za lanjskega obiska cesarjevega v Zagrebu, ko se je odkrilo ne samo Mažarom nego vsemu političnemu svetu, da Hrvati niso še pomirjeni in da niso niti najmanje zadovoljni z današnjimi odnošaji, katere smatra današnji službeni svet na Hrvatskem in Ogorskem za nespremenljive. To je glavna svrha teh potovanj, a veliki župani si hočejo s tem svojim delovanjem steči še posebne zasluge pri svojem najvišjem gospodarju.

Ni čudno tedaj, da so se veliki župani toliko trudili pri teh potovanjih, a posebno še razumimo to pri zagreškem velikem županu, ki zastopa prvo in najznamenitejšo županijo zagreško. Ker ni glavno mesto Hrvatske Zagreb hotelo prirediti takega potovanja, spodobilo se je velikemu županu, da odvede čim večje število potnikov v Budimpešto, katero že tako smatra za svojo Meko. Potnikov se je zbralo zares precejšnje število na način, kakor to zna ta župan. Pri njem velja le zapoved, in nič drugo. Na občinske in županijske stroške se je moralo spraviti vse na noge, kar je vsaj na pol službenega. Zlo in narobe za onega, ki bi se bil vzprotivil tej zapovedi. Po službenih časopisih se je seveda trobilo med svet, kako oduševljeni so bili le ti potniki, da bodo mogli obiskati svoje brate Mažare v Budimpešti, ali znano je pa tudi dobro, kako neradi so morali mnogi na pot, ker so se sramovali, da morajo sodelovati pri tem podjetju, ki ne služi nobenemu na čast v tem obliku, kakor se je izvelo to potovanje. A najhuje je zadelo vsaj one, ki imajo vsaj še nekaj narodnega ponosa, ponašanje velikega župana v samej Budimpešti, kjer se je hotelo hrvatsko omenjenih potnikov zatajiti že s tem, da je dobil vsak kokardo za na prsa ne hrvatsko, marveč kokardo z bojami zagreške županije.

Mnogi potniki so razumeli to nakano velikega župana, pa niso hoteli niti pripeti te kokarde na prsa. Do zdaj ni zabranil še nobeden veliki župan nositi hrvatske kokarde, prvi je moral biti tedaj župan zagreške županije, ki je šel ravno z nakano v Budimpešto, da zataji svoje in svojih sopotnikov hrvatsko poreklo. Pa to še ni bilo dosti. Na pozdravni govor, ki ga je govoril omenjenim potnikom ravnatelj budimpeštanske razstave, odgovoril je veliki župan zagreške županije na tak način, da se ga je moral sramovati vsak Hrvat, ki nosi le še mrvico narodnega ponosa v svojih prsih. Dočim je ravnatelj milenijske razstave pozdravil Hrvate popolnoma korektno kot sodržavljane posestrime kraljevine Hrvatske, ni veliki župan tega naziva odobril, marveč proglasil sebe in svoje sopotnike kot ogerske državljane, katerim vsem je le Ogerska jedina država in glavno mesto Budimpešta. Po njegovej trditvi ni razlike mej narodi Ogorske, kajti vsi so le Ogri in vsi morajo to tudi biti.

Take izjave do zdaj ni še izustil nobeden vladni človek na Hrvatskem; saj je tudi ni mogel, niti smel, kajti po ustavu hrvatskem od l. 1868 je tak činovnik nemogoč v javnej službi, kajti on s tem ni prekršil samo prisega svoje, nego ruši tudi ugled državnih oblasti.

Na Hrvatskem mora namreč priseči vsak činovnik na postave izdane po hrvatskem saboru, ki v nekih strokah izdaje postave neodvisno od ogerske vlade; tedaj je hrvatska vlada neodvisna, pa zatorej stoji tudi v nagodbi od l. 1868 točno označena politična samostalnost hrvatskega naroda. Tedaj v nagodbi, katera je današnji vladi in vladinej stranki pravi veliki list slobode, je označena hrvatska kraljevina kot politično samostalna, in jeden nje največji činovnik se pa podstopi ne v kakem privatnem društvu, nego pri tako važni priliki izjaviti v čisto protivnem smislu tega državnega zakona. Je li mogoče, da ostane ta dostojanstvenik še dolgo na svojem mestu, ker je po svojej izjavi protivnik državnih temeljnih zakonov? V drugi državi takemu činovniku ne bi bilo obstanka, pri nas na Hrvatskem se trpi tudi kaj takega, saj se je to zgodilo le zaradi razširjenja omenjene državne ideje, a za pospeševanje njeno pa so dovoljena vsaka sredstva, tudi protustavna. Sramota pa je, ko bi se bila taka izjava slišala tudi doma, a tem večja je, ker se je slišala na tujem in pri taki priliki, da jo je časopisje nam protivno moglo hlastno širiti in po svoje tolmačiti. Kaj pač vsega ne morejo izvesti naši narodni Efižalti, ki se pa še s takim svojim delom javno hvalijo. Zares žalostni odnošaji!

Tedenski koledar.

Nedelja, 11. okt.: 20. pobink. evangelij: Jezus ozdravi kraljevičevega sina. Jan. 4. Justina d. Ponedeljek, 12. oktobra: Maksimilijan šk. Torek, 13. okt.: Eduard kr. Sreda, 14. okt.: Kalist 1. p. sp. Četrtek, 15. okt.: Terezija dev. Petek, 16. okt.: Gol op. Sobota, 17. oktobra: Hedviga vd. — Lunin spremen: Prvi krajec 13. ob 3. u. 45 m. popol. — Solnce izide: 15. ob 6. u. 23 m.; zaide ob 5. u. 9. m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. oktobra.

(Nicht über Krain hinaus.) To je navodilo, katero je dobil izvoljeni poslanec dr. Ivan Susteršič. Tako piše „Soča“. To je največja bedarija, združena z lepim koscem zlobnosti od strani „Soče“. Kajti ko bi se bil g. Gabršček le potrudil čitat program dr. Susteršičev, objavljen v našem listu, zvedel bi bil, da je proti dosedanji navadi dr. Susteršič kot kandidat v svojem programu posebe poudarjal, da se hoče vlasti truditi za pravice tlačenih koroških Slovencev. Torej: Nicht über den Unsinn hinaus, to pa je navodilo, katero je imela v tem slučaju „Soča“.

(Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji.) Premošeni so č. gospodje: Jakob Bajec iz Nadanjega Sela kot kurat v Ustje, Ivan Abram iz Košane kot ekspozit v Ndanje Selo, Karol Lenasi z Blok kot kapelan v Košano, Jernej Bernard iz Smlednika kot kapelan na Bloke, Anton Hribar z Dobrove kot kapelan v Smlednik, Karol Dornik iz Sostrega kot kapelan na Dobrove, Ivan Jelenec z Iga kot kapelan v Sostro, Anton Medved iz Mirne peči kot župni upravitelj na Sveto Goro, Eduard Kosobud iz iz Knežaka kot kapelan v Cerklje pri Kranju. Novo nameščena sta č. gospoda: Josip Erker kot kapelan v Šempetru pri Novem Mestu, Lovro Tič kot kapelan v Sodražici. Začasno vpokojeni g. Ivan Volk je imenovan kapelanom v Dolenji vasi pri Ribnici.

(Shod obrtnikov.) Jutri, v nedeljo vršil se bo obrtniški shod v „hotelu Lloyd“ in sicer ob 1/2 3. uri popoldne s sledečim vspeedom: 1. Splošna obrtna društva in položaj obrtnikov. 2. Razgovor o prihodnjih volitvah. 3. Raznoterosti. K obilni udeležbi se vabijo vsi obrtniki!

(V deželno bolnišnico) so v preteklem mesecu vsprejeli 209 moških in 143 ženskih, tedaj skupaj 352 bolnikov. Iz meseca avgusta vsprejetih je ostalo v bolnišnici 284 — toraj se je v septembru oskrbovalo 636 bolnikov. Od teh je 247 ozdravelo, 70 zboljšalo, 11 se jih je oddalo v druge bolnice, 16 neozdravljenih odpustilo. Umrlo je 9 moških in 8 žensk.

(Iz Novega Mesta.) „Sladko je vince s Trške gorice“. Tako poje pesem. Pa ker je bilo malokaj vse poletje deževje, smo mislili, da ne bomo mogli letos tako peti, da bo letos vino s Trške gore — če ga bo sploh kaj! — kislo. Da, šaljivi ljudje so že govorili, da bo letos vino tako kislo, da bomo rekli otroku, če bo preveč jokal: „Čakaj, čakaj, ti bom dal pa vina piti“, — pa bo precej tiho. Vendar hvala Bogu! Tudi letos bomo lahko peli o sladkem vincu s Trške gorice. Trgatev je zdaj. Z veselimi obrazi bite meščani na goro. In se vračajo še z veselejšimi. V primeri z zadnjimi leti se sme vinska letina imenovati še dosti bogata. Grozdja je dosti. In onemu, ki bo pil letošnje vince s Trške gorice, se tudi ne bo treba držati, kakor bi „čmeriko“ pil. — Čast Bogu zato recimo! — Težav in skrbij zemeljskega življenja pa vendar ne pozabimo! — Petek, 2. vinotoka se je ponesrečil neki delavec ravno pred mestom, kjer zidajo vilo: ko je v jami kopal, ga je podsulo. Hudo ranjenega so prenesli v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji. Umrlo je še tisti večer. Zapustil je vdovo in dva mladoletna nepreskrbljena otroka. To so res težave! Pa skrb moramo tudi imeti za svoje življenje. To nas uči pa dogodek, ki se je izvršil pretečeno sredo popoldne. Kmalu bi bila velika nesreča. Pet novomeških gospodičen se je vozilo po Krki v čolnu. Pa bi kmalu vse utonile. Premalo so menda pazile na čoln — imele so tamburice pri sebi ali so bile preslabotne, na jedenkrat se jim je čoln nagnil in že obrnil. Da jim nista prihitela s soslednega čolna dva gospoda in iz mesta ljudje na pomoč, bi bile gospodičine drago plačale zabavo na vodi. Tudi voda — ima svojo moč. Sicer jim bo pa to „kneipanje“ menda tudi kaj koristilo, saj pravijo, kar človek izkusi, je dobro zanj.

(Blagoslovljenje nove župnijske cerkve na Colu) se vrši jutri. Slovesno opravilo je prevzel mil. stolni prošt dr. Klopčič.

(Blagoslovljenje lurške kapele v Kranjski Gori.) Jutri, 20. nedeljo po binkošti, bode radovljiški dekan č. gospod Jan. Novak blagoslovil novo lurško kapelo v Kranjski Gori. Preč. gosp. kanonik Rozman ima po blagoslovu slavnostni govor in slovesno sveto mašo.

(Darevi.) Za Jeranovo dijaško mizo: Horjulska stava 1 gld. — C. g. Ivan Mikš, župnik v Planini pri Vipavi 1 gld. — Č. gg. konkurentje v Ljubljani 40 gld. — Bog plačuj v obilnosti blagim dobrotnikom!

(Polijska kronika.) Josipa Prime, ki je Alojziju Mlakarju vkradel 30 gld., so zaprli. V noči od 8. na 9. t. m. so zaprli 12 oseb.

(Samomor.) 27-letni Franc Mivšek iz Spodnjega Logateca je 5. t. m. skočil v Lokvo ter vprlčo svojega očeta vtobil. Vzrok: Stariši so mu branili v zakon vzeti revnega dekleta.

(Koroške novice.) Dne 13. sept. je preč. gosp. Janez Marinič, prošt iz Dobrlevesi, slovesno blagoslovil v Klobasnici pod Juno 1382 kilogramov težek zvon. Zvon, katerega je po naročilu zavarovalnega društva „Unio catholica“ vžil zvonar P. Hilzer v Dunajskem Novem mestu, je jako lepo in okusno izdelan. Kakor se čuje, so se vse občine v okolici zavarovale, da bi v slučaju, ko bi zvonovi popokali, dobile tudi tako krasne zvonove. — Minulo nedeljo dne 4. okt. je imela Ciril-Methodova podružnica za Kotmaroves in okolico svoj letni obč. zbor. Tudi to zborovanje pa ima svojo zgodovino in svojo — bolezen. Piše se namreč: Poredni ljudje trdijo, da slavni c. kr. uradi za nas Slovence premalo skrbijo. Mi Kotmirčani smo nasprotnega mnenja; kajti za nas skrbje še celo — preveč. Za to pa se imamo zahvaliti jedino le svojim sosedom Vetrinčanom. Tam je „razsajala“ pred kratkim hudomušna „davica“. Zadržala sicer nobenega ni, pa vendar so nekje v Celovcu trdili, da je bila prava pravcata „davica“. Pa naj bo temu kakorkoli že; resnica je, da se je v Celovcu menilo, da se je po vetrinjskem shodu „davica“ najbrž obrnila proti zahodu — v kotmaroveško občino. Zato je g. okr. zdravnik vetrinjski dne 2. oktobra t. l. naznanil našemu občinskemu uradu, da pride dne 3. oktobra t. l. v Kotmaroves in se osebno prepriča, kako je kaj z našim zdravjem. Pristavil je še svojemu pismu, da bode o tem svojem uradnem potovanju poročal na sl. c. kr. okrajno glavarstvo celovško. Samo mimogrede naj omenim, da je bilo za 4. oktober t. l. napovedano zborovanje tukajšnje podružnice sv. Cirila in Metoda. No, g. zdravnik je res prišel, a ker smo bili po postavi zadosti „zdravi“, je zopet odšel in omenjeno zborovanje — ni bilo prepovedano. Mi smo sicer jako hvaležni slavnim oblastnikom za skrb, katero imajo za nas, vendar pa si dovoljujemo vprašati, kdo da plača stroške takih čisto nepotrebnih zdravniških potovanj? Vprašati bode o tem tudi na merodajnem višjem mestu. Razmere, kakor vladajo v Galiciji glede zborovanj, so se po Mac Nevinu srečno prenesle že tudi na Koroško. — V Prevaljah so večji del fužin že popustili, delavce deloma odslovili, deloma poslali v Donavice in druge fužine. Zalostno je bilo, ko so delavci zapuščali kraj, na katerem so si pridno služili kruh, srečno živeli s svojimi rodbinami, katere so morali zdaj zapustiti. Ganljivo je bilo slovo, ko so se delavci v trumah odpeljali minulo nedeljo v daljni svet. Z delavci mnogo škode trpijo i gostilničarji, mali obrtniki, rokodelci, kmetje v okolici itd. A kaj se zato meni požrešni kapital!

(Z Goriškega) Na gimnazijo v Gorici se je vpisalo letos 449 dijakov. — V bogoslovnici v Gorici je pričelo šolsko leto 5. t. m. — Župnijsko prekušnjo so polagali v Gorici 6. t. m. in dalje č. gospodje: Klopčič, Primožič, Marchesan in Stacul. — „Sacerdotes adoratores“ na Goriškem priredé dne 22. oktobra prvi dijecezanški evharistični shod z dovoljenjem prevzvišenega nadvladike v goriškej bogoslovnici. — „L'eco del Litorale“ poroča, da imajo framasoni deset lož, in sicer štiri v Trstu, po jedno v Ogleju, Gorici, na Reki, v Malem Lušinu, v Pulju in Rovinju. Kaj čuda, da pišejo v Primorju židovski listi tako razdivjano in besno proti Slovanom? — Na Goriškem imamo lepe dneve.

(Dvojezični napisi v Istri.) Pritožba tržaškega mesta in nekaterih županov italijanskih občin proti odloku bivšega pravosodnega ministra grofa Schönborna, s katerim je odredil, da se morajo omisliti za vsa sodišča v Istri dvojezični napisi, je bila odklonjena že lansko leto. Ob jednom se je pa tudi prepovedalo vzdiganje znane spominske plošče v tržaški mestni zbornici. Zoper to prepoved in zgoraj imenovano razveljavljenje pritožbe so sedaj tržaški iredentovci vložili priziv na upravno sodišče. Zasto-

pal jih je član gospodske zbornice dr. Millanich. Po jedno uro trajajoči razpravi je upravno sedište pritožbo odklonilo, ker ta korak tržške mestne občine ne spada v statuvarični delokrog občine in vsebina nameravanega napisa — ni resnična. Prav se jim godi!

(Nedeljski počitek pri vojaki) Dunajski list „Vaterland“ poroča, da je vojno ministerstvo izdalo odlok, vsled katerega se dovoli v bodoče vojakom ob nedeljah in praznikih toliko prostega časa, da lahko opravijo svoje verske dolžnosti. Popoldne ostane tudi nadalje popolno prost.

(Sejmi po Slovenskem od 12. do 17. oktobra.) Na Kranjskem: 12. v Št. Vidu pri Zatičini, v Senožečah, pri sv. Roku pri Mokronogu, Kranjski gori; 15. v Kamniku, Idriji; 16. v Kočevju. Na Slov. Štajerskem: 15. na Planini. Na Koroškem: 13. v Oršberku in Cobercah; 16. v Pontafelju in Trebižu, v Doberli vasi. Na Primorskem: 11. v Stanjelu, v Palmi, Turjaku; 15. v Ajdovščini.

Društva.

(Kolesarski „jour-fixe.“) Zveza slovenskih kolesarjev in klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“ imata v torek dne 13. t. m. ob 8. uri zvečer skupni „jour fixe“ v „Narodnem domu“.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: Moška podružnica v Trstu 200 gld. — Č. g. A. S. Tolminac 5 gld. kot mesečni prispevek za oktober t. l.; sl. generalni zastop banke Slavije v Ljubljani 100 gld. kot darilo veleslavnega generalnega ravnateljstva v Pragi; gospa Kristina Fajdiga-va. blagajničarica ženske podružnice v Kamniku, 37 gld. letnine; g. Kristina Divjak-ova, trgovska pomočnica, 6 gld., katere je med seboj nabralo nekaj Trbovljčank in Trbovljčanov in sicer večinoma kot kazni za tuje besede, po nepotrebnem med slovenskim pogovorom izgovorjene. Bog povrni darovateljem! Bog živi naslednike!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Telegrami.

Celovec, 10. oktobra. Velikovaška slovenska šola je bila v včerajšnji seji koroškega deželnega šolskega sveta brez ugovora potrjena. Slovesno odprtje vršilo se bode v nedeljo dne 25. oktobra.

Dunaj, 10. oktobra. Včerajšnja seja mestnega sveta je bila zelo burna. Odbornik Gregorij je ostro prijel liberalno stranko in žide, vsled česar sta žida Stern in dr. Vogler zahtevala od župana, da opozori govornika k redu. Župan Strobach pa je odgovoril, da ne bo opozarjal nikogar k redu, najmanj pa dr. Mittlerja, ki je jel mej tem razgrajati v dvorani, češ, da tak človek sploh ne more razžaliti večine.

Dunaj, 10. oktobra. V navzočnosti ministrov Badeni, Gautsch, Bilinski in Gleispach se je vršilo včeraj zvečer posvetovanje klubovih načelnikov. Vsprejel se je predlog predsednika Chlumetzkega, da ima zbornica, dokler ne reši budgetni odsek svoje razprave, k večjemu tri plenarne seje na teden. Konečno so določili klubovi načelniki, da se reši poleg domovinskega še zakon glede borznega davka in povišanja uradniških plač.

Dunaj, 10. oktobra. Budgetni odsek je vsprejel v današnji seji nespremenjeno plačilno vrsto za tri najmanjše uradniške razrede. V bližnji višji razred dospe uradnik po štirih službenih letih v enem razredu. Vredile so se nadalje tudi starostne doklade, ki se vračunijo v pokojnino, v smislu vladne predloge. Konečno se je vsprejel nespremenjeni zakon gledé začasne vreditve službeniških plač.

Dunaj, 10. oktobra. Permanentni odsek je vsprejel v nadrobni razpravi §§ 106 do 115 obrtne novele v smislu predlogov poslanca Adameka in Kaltenebergerja po nespremenjenem poročilu poročevalčevem. Posl. Breznowsky in Ebenhoch sta naznanila votum manjšine glede števila združenih članov, ki morajo biti navzoči pri zborovanju. Konečni sklep se odobri v prihodnji seji.

Dunaj, 10. oktobra. Na shodu stavkojočih delavcev državno-železniške družbe se je z vsemi proti jednemu glasu vsprejel predlog, naj se delavci z ozirom na povoljno izjavo družbinega ravnatelja oglase zopet na delo. Stavka je torej končana.

Rim, 10. oktobra. Kardinal Gaetano de Ruggiero je umrl včeraj zjutraj v dobi 81 let.

Darmstadt, 10. oktobra. Ruski car in carinja sta dospela danes dopoldne ob 9. uri. Na kolodvoru ju je vsprejela rodbina nadvojvode. Prebivalstvo ju je navdušeno pozdravljalo na celi poti od kolodvora do palače. Mesto je krasno ozaljšano.

Chalons, 10. oktobra. Včeraj je pregledoval ruski car francosko armado. Na vežbališču je bilo 3090 častnikov in 66.756 mož, dalje 18.679 konj in 1060 topov in vozov. Car se je zelo pohvalno izrazil nad vztrajnostjo francoske armade ter podaril generalu Billot svojo sliko z briljantnim okvirjem. Potem se je vršil obed, pri katerem se je napivalo na rusko in francosko armado ter omenjalo tesnega prijateljstva mej državama.

Pariz, 10. oktobra. „Figaro“ poroča, da sta car in carinja obljubila, obiskati prihodnjo pomlad zopet Francijo in ostati tu 20 dni. Listi zatrjujejo, da je ljudsko navdušenje rastlo od dne do dne bolj in da je pri carjevem odhodu klicala množica: „Na svidenje!“

London, 10. oktobra. Iz raznih obmorskih krajev dohajajo poročila o groznih nevihtah. V mnogih krajih je provzročila povodenj veliko škodo.

Pomirljivo

sliz razkrajajoče in izvrstnega okusa so
antikataralične pastile lekarja Piccolija v Ljubljani
(Dunajska cesta)

katere učinkujejo proti hripavosti in olajšujejo kašelj. — Cena
škatljici 25 kr., 10 škatljice gld. 2.—. 124 (50—32) 4

Izvir: Giesshühl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varh.
Prospekt zastoj in franko.

Proti katarom
sopilnih organov, pri nahodu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočana je 10 36 II.
GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
katera se z vspehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.
Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v taci slučajih posebno dobro obnese.
Henrik Mattoni v Giesshühl Sauerbrunn.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
9	9. zvečer	738.8	12.9	sl. svzh.	jasno	
10	7. zjutraj	738.6	9.7	brezv.	megla	0.0
	2. popol.	736.9	17.9	sr. jug	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 13.9°, za 2.3° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 10. oktobra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	7 70	Špeh povojen, kgr.	72
Rež,	6 15	Surovo maslo,	78
Ječmen,	5 80	Jajce, jedno	8
Oves,	6 50	Mleko, liter	10
Ajda,	8 50	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	6 20	Telečje	60
Koruza,	5 10	Svinjsko	60
Krompir,	2	Kostrunovo	36
Leča, hktl.	10	Piščanec	45
Grah,	10	Golob	17
Fižol,	9	Seno, 100 kgr.	2 25
Maslo,	92	Slama, 100	1 70
Mast,	76	Drva trda, 4 kub.m.	6 90
Špeh svez,	70	„ mehka, 4 „	5

Eksekutivne dražbe.

Francoeta Trojarja iz Strahomera nepremakljivo posestvo (1020 in 30 gld.), terjatev 22 gld. 50 kr., dne 24. okt. in 25. nov. v Ljubljani.

Matije Stapanja iz Čuril nepremakljivo posestvo (420 gld.), terjatev 40 gld., dne 29. okt. in 28. nov. v Metliki.

Terezije Sinur zemljišče v Zburah (115 gld.) dne 21. okt. in 25. nov. v Mokronogu.

Janeza Moleka iz Slamne Vasi nepremakljivo posestvo (150 gld.), terjatev 144 gld. 20 kr., dne 29. okt. in 28. nov. v Metliki.

Antona Kirna iz Čelji nepremakljivo posestvo (2816 gld.), terjatev 120 gld., dne 26. okt. in 27. nov. v Ilir. Bistrici.

Nikolaja Žužeka iz Juršič nepremakljivo posestvo (1795 gld.), terjatev 54 gld., dne 23. okt. in 23. novembra v Ilir. Bistrici.

Jožefa Bartelja iz Zagorice posestvo brez pritikline (530 gld.), terjatev 497 gld. 27¹/₂ kr., dne 29. oktobra v Novem Mestu.

Marije Vaneli iz Doline pri Beli Cerkvi polovica posestva (350 in 35 gld.), terjatev 100 gld., dne 30. oktobra in 27. novembra v Novem Mestu.

Franca Morava zemljišče v Senožečah (569 gld. 50 kr.) dne 28. oktobra in 30. novembra v Senožečah.

Spretna prodajalka

z dobrimi spričali želi **stopiti takoj v službo**. Sprejme tudi ponudbe **na deželo**. 699 3—1

Krojač,

702 6-1

zmožen opravljati **cerkvena opravila, išče službe**. — Očerti naj se pošiljajo pod št. 40, poste restante Hrastnik.

Prodá se

hiša z gostilno,

z gospodarskim poslopjem, vrtom in kegljiščem v nekem večjem mestu na Kranjskem, kjer je **po leti zbirališče tujcev**. Ta hiša je dobila vsled preelitve pod zelo ugodnimi pogoji.

Več poizvé se v zavodu za posredovanje pri prodajah **A. Kalša**, Prešernov trg v Ljubljani. 696 3—2

Prodaja materijala od knežjega dvorca.

Od **porušenega knežjega dvorca** v Ljubljani prodajam po nizki ceni

stavbinski in drugi materijal,

kot: **opeko, vezi, vrata, okna** itd. itd.

na lici mesta ali pa na svojem domu v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14.

Val. Accetto,
zidarski mojster.

554 62—28

Za neki **manji poštni urad** na Gorenjskem **išče se** 698 3—2

ekspeditorica,

ki bi bila v prostem času pripravljena tudi za kako hišno opravilo prijeti. Stanovanje in hrana prosto; plača po dogovoru.

Ponudbe upravnistvu „Slovenca“.

Kathreiner's
je kot
primes k bobovi kavi
edno zdrava
kavina pijača.
Dobi se povsod, pol kilo za 25 kr.
Svarilo! Zaradi ničvrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvirne zavoje s imenom
Kathreiner

768 20—17

J. Bendik-ova

v Št. Valentinu na Nižjeavstrijskem

maščoba za
mazanje in likanje

je najbolje sredstvo
za ohranjanje usnja

in se dobiva
v Ljubljani
le pri trdku

M. Supan
na Dunajski cesti.

Pred ponarejanji svari se sl. občinstvo. 112 25—19

Priporočilna naznanila domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Odlikovana
sta bila na svetovnih razstavah
z diplomo in svetinjo
v Bruselju (Belgija) 1888. 1.
na Dunaju 1892. 1.

Brata Zupan

izdelovatelja orgelj v Kamnigoric (Gorenjsko)
priporočata se prečast. duhovščini in cerkvenim oskrbništvom v izvrševanje

novih cerkvenih orgelj
in vsakovrstnih poprav.

Od leta 1880. do leta 1895. sta
izdelala 55 novih orgelj
in izvršila nad 200 poprav.

Priporočilna pisma
najboljših veščakov so
na razpolago.

Matija Horvat
čevljarški mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanju raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga
ed najpriprostejšo do najfinejšo obliko.

IVAN JAK

v LJUBLJANI, Dunajska cesta 13.

Zaloga šivalnih strojev in

Ceniki zastoj pristojev za vozarenje.
in franko.

HENRIK ZADNIKAR
izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 17.
priporoča preč. duhovščini vzhodno svojo zalogo
cerkvene posode, svečnikov, lestencev,
svetlin, kadilnic itd. v raznem slogu izvršenih.
Vsprejemajo tudi naročila na nove predmete ter pre-
navlja stare, obrabljene. Delo pošteno iz zanesljive
kovine po nizki ceni.

Ivan Kregar
izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode
v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzijevejšča
priporoča se prečastiti duhovščini, cer-
kvenim predstojništvom in dobrotnikom v
najnatannejše izdelovanje
**monštranc, ciborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev** itd.
iz najboljših kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Franjo Toman
podobar in pozlatař, Križevniški trg 1, Ljubljana
se priporoča preč. duhovščini za izdela-
vanje cerkvenih in sobnih del po nizki
ceni in priznava natančni izvršitvi. V za-
logi ima sv. razpela, okvire (Goldleiten),
slike, cefe, krogljice za vrvi itd.

J. Kopač,
svečar v Gorici, Solkanska cesta 9.
priporoča prečastiti duhovščini ter slav-
nemu občinstvu pristne
čebelno-voščene sveče
kg. po 2 gl. 45 kr.
Za pristnost jamči s sveto
1000 kron.
Pošiljatev franko za naročila v Avstro-
Ogerski monarhiji.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene
sveče, voščene zvite in med priporoča
preč. duhovščini in sl. občinstvu
OROSLAV DOLENEC
svečar in lečar, trgovina z medom in voskom
v Ljubljani, Gledališčne ulice št. 10.
Dobiva se tudi med v satovji, pitaneč
in medenina prav po nizki ceni. Zaloga
in prodaja izvrstnega brinja in brinjeveca,
medenega žganja, lastnega izdelka. Ku-
puje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek
in suho satovje.

Drag. Matkovič
brivec in vijačar
v Ljubljani, Stolni trg št. 11
se priporoča v najtanjše izvrševanje
vseh v brivsko in vijačarsko obrt
spadajočih del. Postrežba je uljudna in
vsestranski pozorna.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopj
za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča,
vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.

Andreja Boucona

v Ljubljani,

Dunajska cesta 7. II. dvorišče

iz trdega lesa, poliran v orehovi
barvi,
velja samo
1 goldinar.

BRATA EBERL, črkoslikarja
tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov
v Ljubljani za frančiškansko cerkvičo.
Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr.
priv. južne železnice priporočata se preč.
duhovščini in sl. občinstvu v vsa v njuno
stroko vstevajoča se dela v mestu in na
deželi. Delo izvršujeta povsem vzhodno
po najnižji ceni. Prekucem priporočata
oljnate barve v ploščevinastih pušicah.
Največja zaloga karbolinaja, masčobe za
konjska kopita in usnje.

Pečar IVAN URAN Pečar
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporoča p. n. čast. občinstvu svojo ve-
liko zalogo
pečij, glinastih snovij, štedilnikov itd.
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah.

Brata Appe
izdelovatelja lončenih pečij
v Kandiji pri Novem mestu
(na Dolenjskem) in vseh v
priporočata njih stroko
lepo svojo spadajočih
zalogo trpežno v ognji iz-
delanih predmetov po
prav nizki cen. — Zaloga
v Ljubljani je v Židovski ulici,
zastopnik g. Kališ na Prešer-
novem trgu.

LUKA VILHAR urar
v Ljubljani
Vodnikove ulice 4 poleg Katol. tiskarne
priporoča svojo zalogo
**zlatih in srebrnih
žepnih ur,
nihalnih, stenskih
in ur budilnic**
po najnižjih cenah.
Poprave izvršuje natančno in točno.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florjanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

JERNEJ ČERMELJ
trgovina z južnim sadjem in zelenjadj
v Ljubljani, Semenlišče (za vodo)
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo bogato zalogo vsega v
gospodinjstvo spadajočega blaga
po najnižji ceni.

Alojzij Vanino
Ljubljana, Stari trg 6. Ljubljana, Stari trg 6.
priporoča prečastiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu nože, škarje, britve
itd. iz najboljšega jekla po nizki ceni. —
Brušenje in poprave izvršuje točno.

Franco Bončar
pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v mestu in na deželi v vsa v ples-
karsko obrt spadajoča dela, osobito pri
novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo
in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavničar
v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13
priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in p. n. občinstvu v vsako-
vrstna stavbinska ključarska dela
Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča,
ima v zalogi ključe iz aluminija. Posebej
še se priporoča v izdelovanje cerkvenih
spominkov in nagrobnih ograj. Zaloga in
napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.
Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Na najnovejši način umetne
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja
plombovanja in vse zobne ope-
racije, — odstranjuje zobne bole-
čine z usmrtenjem živca
zobozdravnik A. Paichel
poleg čevljarkega mostu, v Köhlerjevi
hiši, I. nadstr.

Franc Pavšner krojač v Ljubljani,
Valvarzov trg 4 nasproti c. kr. gimnaziji
se priporoča preč. duhovščini in sl. obč-
instvu v naročila na **duhovniško in ci-
vilno obleko** po poljubnem kroju. zago-
tavlja trpežno, natančno delo, uljudno
postrežbo in kar možno nizko ceno.

Fr. Šiška ded. kovaška obrt
v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 6
se priporoča v podkavanje konj in razno-
vrstnih vóz, ima tudi v zalogi
raznovrstne vóze in sani
ter jih izdeluje po najnižji ceni.

GABRIJEL OZELJ
tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko
spadajočih predmetov, kakor: garnitur,
divanov, žimnatih in modrocevna peresih
itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po
najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapetir-
anje in dekoriranje dvoran in sob, ka-
tere tudi špalira. Osobito se priporoča za
delo na deželi.

Dežnike
in
solnčnike
v
največji izbori
priporoča
L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

FR. TOMEČ
pozlatar v Ljubljani, Streliske ulice št. 14
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izvršitev vseh pozlatařskih del
in prenavljanja altarjev, tabernakeljev,
križevih potov, podob svetnikov itd. za-
gotavlja trpežno, natančno delo in nizko ceno.

JANEZ DOGAN
mlzarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
**zalogo divanov, žim-
nic, omar, stolov, po-
stelj** itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izborna blago.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke.
V zalogi ima
narejene obleke
za gospode in dečke, dalje površnike, ne-
premočljive haveloke, haveloke iz veljblo-
dove diake (Kameelhaar), mantile in
plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Tapetniška kupčija
OBREZA
v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1
dobroznana preč. duhovščini, priporoča
svoje izvrstne
modroce na peresih
(Federmatratzen) po 10 gl., nadalje žim-
nice, divane in vsa v tapetniško
obrt spadajoča dela.

Vizitnice
v poljudni obliki priporoča
Katol. tiskarna
v Ljubljani.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v
Rudeževi hiši pri
Jakobu Zalazniku
dobiva se vedno svež in ukusen kruh, fino na-
mizno in sladšičarsko pecivo iz različne moke
po nizki ceni. Dobijo se vsak dan raznovrstni štruktiji,
domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. Pripo-
roča se za naročila ob primicijah, svatovščinah, imen-
dneh in raznih slovesnostih.

Njega Svetost
papež LEO XIII.
sporočili so po svojem zdravniku prof.
dr. Laponi-ju g. lekarnarju G. PICCOLI-ju
v Ljubljani prirčno zahvalo za do-
poslane Jim stekleničice

Tinkture za
(Cena jedni stekleničici 10 kr.)
želodec.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi
drugi sloviti profesorji in doktorji za-
pisujejo bolehamim
Piccolijevo želodčno tinkturo,
katera krepi želodec, povečuje slast, po-
spešuje prebavljenje in telesno odprje.

Naročila točno izvršuje proti povzetju
G. Piccoli,
lekarnar „pri Angelu“
v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Cement, železniške šine, traverze,

264 50

vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, cinkasti in pocinkano ploščevino, storje za obijanje stro-
pov, samokolnice, vsakovrstno kovanje za okna
in vrata, sploh vse, kar se pri starbah potrebuje,

priporoča po zelo znižanih cenah

Andrej Druškovič, trgovec z železnino
Glavni trg 9/10. Ljubljana. Glavni trg 9/10.

Domača tvrdka
Ana Hofbauer
v Ljubljani.

Velika zaloga
cerkvene obleke,
orodja
in posode.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirajo na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja biro in naipošteno po potrebo in najnižjo
ceno, zatojuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča.

Ana Hofbauer, 160 45-33
imejteljica zaloge cerkvene obleke
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Ignacij Čamernik, kamnosek v Ljubljani

Poljske ulice št. 28 (poleg Schreinerjeve pivarne)
se priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu v naročevanje

 nagrobnih spomenikov

tudi iz črnega slanita in granita izdelanih,
katerih ima veliko v zalogi v najrazličnejši obliki in iz različnega kamnja iz-
vršenih. Prevzema tudi vsa druga v kamnoseško stroko spadajoča cerkvena
dela kot:

altarje, prižnice, krstne kamne, obhajilne pregraje, tabernakeljne,
polaganje tlaka po cerkvah in kapelah zagotavljajoč izvrstno in
strokovnjaško delo po konkurenčni ceni.

Najzanesljiveje izvršuje tudi vsa stavbinska kamnoseška dela.

Prenavljanje in popraviljanje točno, natančno in cenó. 615 6-6

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:
Enchiridion Liturgicum in usum Cleri-
corum et Sacerdotum in sacris functionibus. Collegit
Jos. Erker. Cena 1 gld. 50 kr.

Koledar katol. tiskovnega društva
za 1897, lepo vezan, s svinčnikom, priporočen
zlasti gg. katehetom zaradi „Imenika učencev in
učenk“. Cena neudom 1 gld. 20 kr.

100 do 300 gld.

na mesec lahko pošteno
zasluži sleherni ter povsod
brez lastnega premoženja in
brez zgube, ako hoče proda-
jati postavno dopuščena dr-
žavna pisma in srečke.

Ponudbe pod naslovom:
„leichter Verdienst“ **Rudolffu**
Mosse, Dunaj. (574 10-8)

V Slonovih ulicah šte. 52

nahajajočo se gostilno

sem kupil od g. **Paulina** ter nje vodstvo poveril restavratérju
g. **A. Weber-ju**.

Točila se bodo po najnižjih cenah

izvrstna vina,

istotako tudi priznano izborno

 vrhniško pivo,

jedila pa donášala cenj. gostom iz moje restavracije v „**Hôtelu**
pri **Slonu**“ po znižanih cenah.

Od nedelje, dné 4. t. m. nadalje

 vsak četrtek in soboto

„Salvator-večer“

tako v „restavraciji pri Slonu“ kakor v gostilni v Slonovi
ulici št. 52; ob teh večerih točila se bodo po monakovskem
načinu varjeno à la Salvator-pivo iz Fröhlicheve pivovarne
na Vrhnikih.

Ob enem si usojam naznaniti, da imam kakor doslej tudi
nadalje **zalogo vrhniške pivovarne**, ter se priporočam v naro-
čila dobro uležanega, priznano izvrstnega piva v **sodčkih**, kakor
tudi takega v **steklenicah**, katere se napolnujejo v pivovarni sami.

Veselošpovanjem

Ivan Mayr,

restavratér v hotelu pri Slonu v Ljubljani.

683 3-3

Valentin Accetto,

zidarski mojster 161 45-33

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14,

priporoča se slav. občinstvu in prečast. duhovščini, podjetnikom in društvom v vsa v

zidarsko obrt spadajoča dela

bodisi že v izvršitev novih stavb, cerkvenih in zasebnih poslopij
ali v popraviljanja, prenavljanja, dozidavanja ali povečavanja starih
poslopij, vzdavanja in postavljanja lončenih štedilnih ognjišč,
polaganje vsakovrstnega, osobito cerkvenega tlaka, vse po najnižji
ceni, zagotavljajoč zanesljivo, strokovnjaško izvršitev z uporabo dobrega materiala.

Priporoča se nadalje tudi v odjemanje

vsakovrstne stavbinske in strešne opeke

 iz lastne opekarnice,

za katere izvrstnost jamči ter oddaje po najnižji ceni.

Na željo daje tudi nasvete in tudi posreduje pri nakupovanju stav-
benega prostora ali vže obstoječih stavb.

 Vseskozi praktični načrti in proračuni na željo točno.

Priporočamo svojo brezdimno, brezsajasto in
brezvonjavo

ogĺino (kôks)

kot izvrstno kurívo za ognjišča, sobine peči, kakor tudi za
obrtiško kurjenje, kakoršno rabijo ključarji, kovači, sla-
ščičarji, kavarnarji, pralnice in likalnice, krojači, klo-
bučarji, za sušenje stanovanj in sob itd.

Cena iz tovarne do 50 kg. 2 kr. kg.

50 „ 95 „

100 „ 180 „

Večja naročila po dogovoru ceneje razpošiljamo vnanjim na-
ročnikom v žakljih ali vagonih.

Jedna vožnja na dom dostavljena stane 1 gld. 50 kr.

Plinova tovarna

v Ljubljani.

586 10-7

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Srajce za gospode,
beli chiffon, gladke na prsib,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od gl. 1-10 do 3-70
šest " " 6-25 " 15-
Srajce za dečke,
v različnih, sicer kakor gornje
jedna od gl. 1-10 do 1-40
šest " " 5-75 " 7-75
Svitice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gl. 1-40
šest gl. 4-50 do gl. 7-50
Dvanaest ovratnikov
od gl. 1-80 do 2-20.
Dvanaest manšet
od gl. 3-30 do 4-60.
12 predlog
(Vorhemden)
od gl. 3-25 do 5-
Za kroj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 8 41

Prodá se ali se daje tudi v najem
hiša z gostilno,

trgovino z mešanim blagom in trafiko. K gostilni
spadajo sobe za prenočišča, hlev in ledentoa. Hiša
nahaja se v nekem kraju blizu štajerske meje.
Več poizvé se v zavodu za posredovanje pri prodajah
A. Kališa. Prešernov trg v Ljubljani. 697 3-2

Praško domače zdravilo

iz lekarne

B. Fragner-ja v Pragi,

je staro, najprvo v Pragi rabljeno domače sredstvo, ka-
tero rane ohranjuje čiste ter zabranjuje in olajšuje vnetje
in bolečine ter je oblajuje

V lončkih po 35 kr. in 25 kr.; po pošti 6 kr. več. —
Razpešljia se sleherni dan. 46 26-16

Vai deli ovitka imajo poleg razvidno
oblastveno potrjeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

B. Fragner, lekarna „pri črnem orlu“ v Pragi.

Mala strana, na vogalu Spornjerjeve ulice 203.

Trgovskega pomočnika

takoj sprejem, ki ima dobra spričala in je izurjen v
železnini. — Tudi sprejem krepkega 14-16letnega

trgovskega učenca.

695 3-3 M. Žigon, trgovina z mešanim blagom v Škofji Loki.

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!

IG. HELLER na Dunaju

29 7 II/2 Praterstrasse 49 208 20-15

Zastopniki se iščejo!

Pred ponarejanjem se je treba posebno varovati!

LUDOVIK BOROVNIK

= puškar =

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za
love in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim
jamstvom. — Tudi predeluje stare samokresnice,
vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od
mene preskušene. 655 52-3

Slovenski in nemški ilustrirani ceniki zastoj.

Krepek, 14 do 16 let star mladeneč, sin
poštenih starišev, sprejme se takoj kot

kovaški učenec

v Gradišči „pri kovaču“ štev. 10 v
Ljubljani. 694 3-3

Deželni

slatinski kisl vrelec

priporočen od naslovitejših medicinskih
avtoritet.

Templjevi vrelec je najboljša osvežilna
namizna pijača.

Styria vrelec je preizkušeno zdravilno sredstvo
za obolenje prebavne organe.

Razpošilja kopeliščno oskrbnitvo v Rogaški Slatini
na Štajerskem. 223 20-20

Dobl se v vseh specerijskih prodajalnicah.

V Ljubljani pri M. Kastnerju in J. Liningerju.

Lekarna M. Leustek v Ljubljani poleg mesarskega mosta.

Preselitev in otvoritev nove lekarne.

Čast mi je naznanjati p. n. gg. zdravnikom in p. n. sl. občinstvu stolnega mesta Ljubljane in okolice,
da sem do sedaj na Mestnem trgu št. 11 obstoječo lekarno pri Mariji pomagaj vsled podeljene mi
koncesije od g. Ed. Svobode kupovno prevzel in isto pod dosedanjim imenom

Deželna lekarna pri Mariji pomagaj

premestil

na Resljevo cesto štev. 1

v hišo g. Leuca poleg mesarskega mosta.

Po svojem dolgoletnem poslovanju v velikomestnih kakor tudi v tukajšnjih lekarnah pridobil sem si dovolj strokovnega znanja;
svojo popolnoma novo lekarno sem uredil po vseh zahtevah moderne farmacije in preskrbel s svežimi in preskušeni-
nimi zdravili, kakor tudi z vsemi v farmacevtično-higijenično stroko spadajočimi potrebščinami, katere bodem vedno v naj-
boljši kvaliteti v zalogi imel. — Nadalje opozarjam slav. občinstvo še na svojo izvrstno urejeno homeopatično lekarno, bogato zalogo
najfinjših francoskih in angleških parfumerij, toaletnih in medicinskih mil, tu- in inozemskih specijalit,et,
kirurški obvez in instrumentov, kakor tudi vedno svežih mineralnih vód. — Opozarjam še sl. občinstvo na svojo veliko
in bogato zalogo vseh domačih zdravil, katera se po drugih cenikih in časnikih razglašajo kot izvrstna sredstva proti raznim boleznim.

Nadejam se, da bode slavno občinstvo moje novo podjetje podpiralo z blagohotno naklonjenostjo; trudil se bodem vedno z
najsolidnejšo postrežbo vsestranski zadovoljiti. Z odličnim spoštovanjem

Mr. Ph. Milan Leustek, lastnik lekarne.

Lekarna M. Leustek v Ljubljani poleg mesarskega mosta.

Dunajska borza.

Dné 9. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 30 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 45 „
Avstrijska zlata renta 4%	122 „ 40 „
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 „ — „
Ogerska zlata renta 4%	121 „ 95 „
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 „ 25 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	942 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	365 „ 75 „
London vista	119 „ 75 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 77 „
20 mark	11 „ 75 „
20 frankov (napoleonador)	9 „ 58 „
Italijanski bankovci	44 „ 50 „
C. kr. cekini	5 „ 66 „

Dné 9. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155 „ — „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190 „ 50 „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ — „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 „ — „
Dunavske vravnave srečke 5%	128 „ 75 „
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 „ — „
Posojilo goriškega mesta	112 „ — „
4% kranjsko deželno posojilo	98 „ 25 „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ 45 „
Prioritetne obveznice državne železnice	222 „ — „
„ „ južne železnice 3%	171 „ 70 „
„ „ južne železnice 5%	128 „ 40 „
„ „ dolenskih železnice 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	142 „ — „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „ — „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	70 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	71 „ 25 „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 „ — „
Ljubljanske srečke	22 „ 75 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 „ 50 „
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3395 „ — „
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	412 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	100 „ — „
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	60 „ — „
Montanska družba avstr. plan.	83 „ 50 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	154 „ — „
Papirnih rubljev 100	127 „ 75 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izšrebanja
najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni svati za dosoga kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.